رسانه

شنبه :: ۱۲ بهمن ۱۳۹۸ :: شماره ۵۵۸۹

جام جم ۵

گزارشی از سریال «جلال»

که روزهای انقلابی تبریز را به تصویر کشیده است

روزهای با جلال و جبروت

عمار تقی در سریال جلال نقش «جلال» را بازی می‌کند / عکس: فریده میرزایی

فاطمه عودباشی

رسانه

روزهای انقلاب پر از اتفاقات ریز و درشت است، اتفاقاتی که هرگز نه از ذهن مردم پاک می‌شود و از نه دل تاریخ. هر یک از شهرهای ایران در همان مقطع به سهم خودشان برای پیروزی انقلاب تلاش کردند و خون های زیادی ریخته شده است. مسلماً یکی از این شهرها که نقش موثری در پیروزی داشته، تبریز بوده است. به همین دلیل صدا و سیمای مرکز آذربایجان شرقی به مناسبت چهل و یکمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی مجموعه تلویزیونی جلال را که تصویرگر سال‌های ۱۳۳۸ تا ۱۳۵۶ در تبریز است را تولید کرده و حالا این سریال انقلابی از شبکه یک روانه آنتن شده است. این مجموعه قیام مردم آذربایجان شرقی را در این سال ها روایت می‌کند و درامی اجتماعی ۱۵ قسمتی از رخدادهای اجتماعی و روزهای انقلاب اسلامی است که حمیرا ریاضی، عمار تفتی، هادی افتخارزاده، مهران رجبی، رضا آپیاک، سنا پورسعیدی، کامیار شکیبایی، فاطمه شکری، حامد منافی و دیگر بازیگران تلویزیون و بومی آذربایجان شرقی در آن ایفای نقش کرده اند. سریال جلال به تهیه کنندگی مهدی کریمی و کارگردانی حسن نجفی بیش از ۲۰۰ محل فیلمبرداری دارد و جزو سریال های پر شخصیت است. می توان گفت ۲۰۰ بازیگر ملی و بومی در این سریال نقش آفرینی می کنند و ۵۰۰ هنرور هم حضور دارند.

یکی از نکات قابل تامل این سریال انقلابی این است که سیمای استان ها با تولید آن صرفاً به سراغ بازیگران تهران نرفته و بیشتر از حضور بازیگران بومی و ظرفیت های آذربایجان شرقی بهره برده است. به گفته تهیه کننده با این که این سریال جزو پروژه های سنگین و پر محل و پر شخصیت بوده، اما این سختی را به جان خریدند تا روایتگر ۱۸ سال تاریخ باشند تا مردم با تماشای این سریال با این مقطع زمانی از تاریخ بیشتر آشنا شوند. به همین دلیل ما با عوامل و بازیگران این مجموعه به گفت و گو نشستیم.

ادامه در صفحه ۶

سیمای ۴۱ سالگی انقلاب در قاب تلویزیون

گروه رسانه

در آستانه چهل و دومین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی شبکه‌های سیما پخش برنامه‌ها و سریال‌های نمایشی مختلفی را برای این ایام در نظر دارند. از جمله پخش مجموعه‌هایی چون: چایخانه هم زبان و مستندها و برنامه‌های مرتبط با این ایام که هر کدام به ترتیب و در فواصل زمانی مختلف روی آنتن خواهند رفت. ضمن این‌که برنامه‌های روتین شبکه‌ها نیز با رویکرد ایام ا... فجر در این چند روز روی آنتن خواهند رفت. در نهایت این‌که شبکه‌های سیما با پخش بیش از صد عنوان برنامه ترکیبی، تولیدی، گفت‌وگومحور، مستند، فیلم سینمایی و تلویزیونی، مجموعه‌های نمایشی قرار است این ایام را گرم‌تر و باشکوه‌تر برگزار کنند. برای اطلاع از زمان پخش برنامه‌ها و فیلم‌ها و سریال‌ها در ادامه با ما همراه باشید.

تاریخ معاصر در قالب مستند

مجموعه مستند «در برابر طوفان» روایتگر تاریخ سیاسی و اجتماعی رژیم پهلوی دوم از زمان پادشاهی محمدرضاشاه تا انقلاب اسلامی است. در این مستند صداها و تصاویر دیده نشده از تاریخ معاصر کشور نمایش داده می‌شود. مجموعه مستند «در برابر طوفان» به کارگردانی مهدی نقویان در ده قسمت تهیه شده است که از شب گذشته پخش آن از شبکه یک آغاز شده است.

مستند «انقلاب مسجد» با موضوع معرفی سازمان دهندگان تظاهرات و شعارهای انقلابی در زمان انقلاب اسلامی است. در هر قسمت از این مجموعه با فعالان مساجد یکی از استان‌های کشور که نقش مهمی در پیروزی انقلاب اسلامی داشتند، گفت‌وگو شده است. مستند «انقلاب مسجد» به تهیه کنندگی مسعود رداعی در ده قسمت و توسط ده کارگردان ساخته شده است که در دهه فجر انقلاب هر روز از شبکه یک پخش می‌شود.

پاسداشت زبان فارسی به زبان طنز

مجموعه نمایشی «چایخانه هم زبان» در قالبی طنز و کمدی موقعیت تولید شده که پاسداشت زبان فارسی موضوع اصلی آن است. تمام ماجرای این مجموعه اپیزودیک که از امشب پخش خواهد شد، در یک چایخانه رخ می‌دهد.

مجموعه نمایشی «چایخانه هم زبان» به تهیه‌کنندگی محمد رحیمی و کارگردانی علی عمرانی، کاری از گروه فرهنگ، هنر و تاریخ شبکه یک سیماست که در ۲۶ قسمت ۱۵ دقیقه‌ای و از شنبه تا چهارشنبه حوالی ساعت ۱۹ و ۳۰ دقیقه پخش خواهد شد.

گام دوم انقلاب در شبکه دو

آغاز جشن‌های سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی با ویژه‌برنامه ورود امام خمینی(ره) که امروز ساعت ۹ تا ۱۱ از شبکه دو پخش می‌شود، گرامی داشته می‌شود. این ویژه‌برنامه با حضور مهمانان و پیشکسوتان نهضت پیروزی انقلاب اسلامی همراه با بخش‌های متنوع و جذاب به صورت زنده پخش خواهد شد.

برنامه «گام دو» با تاکید بر بازخوانی بیانیه گام دوم انقلاب از شبکه دو سیما روانه آنتن خواهد شد. برنامه گفت‌وگو محور «گام دو» کاری از گروه اجتماعی - فرهنگی و به تهیه‌کنندگی مرتضی یعقوبی با حضور کارشناسان زبده و صاحب تجربه در حوزه‌های مختلفی اعم از علم و پژوهش، عدالت و مبارزه با فساد، امنیت و سیاست، سبک زندگی، معنویت و اخلاق و ... هر شب به سرفصل‌های بیانیه گام دوم انقلاب می‌پردازد.

از «مهرآباد» تا «خاطرات سعدآباد» در شبکه سه

مجموعه کوتاه «خاطرات سعدآباد» در ۲۰ قسمت به تهیه کنندگی و کارگردانی یوسف جعفری از شبکه سه سیما پخش می‌شود. هر قسمت از «خاطرات سعدآباد» به روایت یکی از افراد نزدیک به محمدرضاشاه پهلوی و برخی از دیپلمات‌های خارجی می‌پردازد.

گروه اجتماعی شبکه سه سیما برنامه ترکیبی «مهرآباد» به تهیه‌کنندگی مجتبی امینی با روایتی متفاوت از دوران ملتهب انقلاب در ۳۰ قسمت پخش می‌کند.

رویدادهای شاخص انقلاب در شبکه چهار

«چرا انقلاب» عنوان برنامه جدید گروه سیاسی شبکه چهار سیما است که ویژه دهه فجر انقلاب اسلامی تولید شده است. «چرا انقلاب» در قالب مستند پرتره در ده قسمت در رابطه با انقلاب اسلامی با مبارزان انقلابی گفت‌وگو می‌کند. این برنامه از امشب شنبه تا چهارشنبه ساعت ۲۲ پخش می‌شود.

گفت‌وگو با نخبگان در شبکه پنج

برنامه «چهل‌ستون» به تهیه‌کنندگی محمد سعادتی ویژه دهه فجر در ده قسمت از شبکه پنج سیما پخش می‌شود. این ویژه برنامه با نخبگان حوزه پیشرفت و سازندگی گفت‌وگو خواهد کرد.

«مشاعره بزرگ ایران» در شبکه آموزش

به مناسبت دهه مبارک فجر برنامه «مشاعره بزرگ ایران» با اجرای دکتر اسماعیل آذر هر شب ساعت ۲۲ از شبکه هفت سیما پخش می‌شود.

برنامه «دانشگاه انقلاب» به تهیه‌کنندگی هادی خدادی هر شب ساعت ۱۹ و ۴۰ دقیقه با تهیه گزارش و گفت‌وگوی ویژه با پژوهشگران، اساتید و نفرات برتر علمی در مراکز آموزش علمی کشور به تبیین پیشرفت‌ها و دستاوردها در رشته‌های مختلف در بعد از پیروزی انقلاب اسلامی می‌پردازد.

همچنین برنامه «دوربین هفت» به تهیه گزارش از نمایشگاه‌ها و همایش‌های برپاشده در ایام دهه فجر همچون هفتمین دوره نمایشگاه دانش‌آموزی در حوزه انقلاب، نواختن زنگ انقلاب در مدارس، جشن‌های دهه فجر در مدارس و... می‌پردازد.

برنامه «فرصت برابر» نیز با گزارش به‌صدادرآمدن زنگ انقلاب در یکی از مدارس با حضور وزیر آموزش و پرورش، دعوت از اعضای گروه سرودهای انقلابی و... به استقبال دهه مبارک فجر می‌رود.

«آیه‌های انقلاب» عنوان برنامه‌ای است که نگاهی گذرا به جلوه‌های قرآن در قیام و بیان امام خمینی رحمت‌ا... علیه دارد و قرار است در ۲۰ قسمت ۲۰ دقیقه‌ای و با اجرای عارف حسینی روی آنتن شبکه قرآن و معارف سیما برود.

«مروارید» نیز عنوان دیگر برنامه این شبکه در ایام ا... دهه فجر می‌باشد که قرار است با اجرای محمدمهدی آوینی و امیرحسین سپهری و با حضور کارشناسان مطرح و مرتبط به قیام مردم و پیروزی انقلاب اسلامی ایران بپردازند.

فیلم‌های انقلابی در شبکه نمایش

شبکه نمایش از امشب تا ۲۲ بهمن در ساعت‌های ۱۳ و ۲۱ فیلم‌های مناسبتی برای پخش در نظر گرفته است.

در ساعت ۱۳ به ترتیب فیلم‌های «زمانی برای ماندن»، «روزی که مینا گم شد»، «دیوارهای یخی»، «در برابر باد»، «غبار زمان»، «قیام»، «حادثه»، «خلبان»، «کمی آن سوتر»، «میهمانی خصوصی» و «شکار» را پخش می‌کند.

صندلی داغ

یادداشت: سیدرضا صائمی

روزنامه نگار

سایه‌های ترس عمارتی که نمی‌شناسیم

سریال ملکاوان از تولیدات اداره کل فیلم‌وسریال معاونت برون مرزی که این روزها برای اولین نوبت پخش خود، در حال نمایش از شبکه آی‌فیلم است، سراغ قصه‌ای رفته که فارغ از سویه و ساختار دراماتیکش، در بخش‌هایی از آن، رگه‌هایی از ترس را می‌توان در پس قصه ردیابی کرد. البته سریال، ساختاری معمایی دارد و در گونه وحشت ساخته نشده، اما به‌واسطه مقتضیات موقعیت قصه که بر بنیاد رمزگشایی از یک خودکشی بنا شده، با مولفه‌های سینمای وحشت، فضایی ترسیم شده که به نوعی با گونه وحشت و برخی از مولفه‌های آن پهلو می‌زند. البته باید تفاوت گذاشت بین فیلم‌وسریالی که از اساس با رویکرد وحشت ساخته شده با قصه‌ای که به دلیل برخی مقتضیات دراماتیک، احساسی از ترس را ایجاد می‌کند. پرهیز از بازنمایی این موقعیت‌ها در یک قصه معمایی ممکن است به ضعف ساختاری اثر منجر و با این نقد مواجه شود که فیلمساز نتوانسته روانشناختی یک موقعیت تراژیک یا ترسناک را به زبان سینمایی آن بازنمایی کند. وقتی موقعیتی ذاتا ترسناک یا با دلشوره و دلهره همراه است، فیلمساز نمی‌تواند از آن چشمپوشی کند و از سویه‌های دراماتیک و نمایشی خود در ترسیم آن موقعیت بگذرد.

اما با توجه به فرهنگ عمومی جامعه ما و برخی ملاحظات اخلاقی و رفتاری، نمایش عریان موقعیت‌های وحشتناک آن هم در تلویزیون و در سریال ممکن است آثار مخربی هم داشته باشد. خوشبختانه شبکه آی‌فیلم برای برخی از قسمت‌های سریال که دوز ترس در آن وجود داشت، برای مخاطب شرط سنی گذاشته و با برچسب منفی۱۲ تلاش کرده به مخاطبان هشدار دهد تماشای این قسمت‌ها برای همه سنین مناسب نیست. اقدامی که همانند برچسب‌زنی برخی فیلم و سریال‌ها در برشی از زمان فیلم یا سریال اتفاق نمی‌افتد که کار خانواده را برای پرهیز دادن از تماشا دشوار کند، بلکه کامل همان بخش را با برچسب منفی۱۲ مجزا می‌کند.

سویه‌های ترسناک سریال ملکاوان از حیث ساختار نمایشی خوب از کار درآمده و همین که خیلی‌ها نسبت به ترسناک بودن این صحنه‌ها ابراز نگرانی کرده‌اند نشانگر موفقیت فیلمساز بوده و این نقطه ضعف از منظر برخی، نقطه قوت سریال از حیث ساختاری و دراماتیک است. از این رو اگر برخی از صحنه‌های سریال ترسناک است، نه ضعف سریال است نه اشکالی در عملکرد شبکه آی‌فیلم. شبکه با رده‌بندی سنی خودش نسبت به پیامدهای منفی برخی قسمت‌ها به مخاطب آگاهی و هشدار داده تا او را نسبت به هیجانات منفی مجموعه در نسبت با برخی رده‌های سنی مخاطبان مصمون نگه دارد. در واقع ترس هم به عنوان یک هیجان عاطفی به شکل متناسب با مقتضیات درام ممکن است در یک سریال تلویزیونی وجود داشته باشد.

ببینید و بشنوید

شبکه یک

۶	صبح بخیر ایران
۱۶	جشنواره کارآفرینی سیما
۱۷	کلاس یک
۱۸	فرمول یک
۲۲/۱۵	سریال جلال
۲۳	نگاه یک

شبکه دو

۱۰/۱۵	زنده باد زندگی
۱۴/۲۰	امروزُ زندگی کن
۱۸	عصرخانواده
۲۱/۳۰	سریال از سرنوشت

شبکه سه

۷	سلام صبح بخیر
۱۳/۱۵	سمت خدا: این برنامه با حضور کارشناسان موضوعات دینی، اخلاقی و اجتماعی را مورد بررسی قرار می‌دهد.
۱۵	پخش مستقیم فوتبال صنعت نفت آبادان - پرسپولیس
۱۷	پخش مستقیم فوتبال استقلال - نفت مسجدسلیمان
۲۰/۵۰	سریال کتونی زرنگی
۲۲/۳۰	اعجوبه‌ها

شبکه نمایش

۱۳	زمانی برای ماندن
۱۵	حرفه‌ای‌ها
۱۷	اراده قوی
۱۹	داستان پلیس۱
۲۱	جنگ نفتکش‌ها
۲۳	آزادیخواه

شبکه آی‌فیلم

۱۶	میعاد در سپیده دم: حامد، مبارز مسلمان ایرانی برای انجام ماموریت ویژه‌ای به ایران می‌آید و...
۱۷	باغچه مینو: اهالی یک باغ موروثی در آن مراسمی چون عزا و عروسی برگزار می‌کنند و...
۱۸	یکی مثل من: مریم در تلاش است همسرش را که محکوم به اعدام شده از زندان آزاد کند و...
۱۹	رنگ شک: یک افسر نیروی انتظامی ماموریت می‌یابد وارد یک باند بسیار مخوف مواد مخدر شود و...
۲۰	پرستاران: اورژانس یک بیمارستان همیشه محل وقوع اتفاق‌های غیر منتظره است ...
۲۱	درحاشیه۱: پزشک متخصصی به نام هومن صحرایی در یک رشته خاص مربوط به خون موسوم به پلاستوریز سلول‌های بینابینی متخصص است، در حالی که...
۲۲	ملکاوان: سرنوشت یک زن را روایت می‌کند که شوهرش در خارج از کشور خودکشی کرده و...
۲۳	دلنوازان: جهان و شکوه خواهر و برادری هستند که سالیان سال در یک خانه دو طبقه همراه فرزندانشان زندگی می‌کنند.

شبکه‌های رادیویی

۸	صبا: صبح صبا
۸/۳۰	ورزش: المپیک ۲۰۲۰/ گزارشی از برترین‌ها و قهرمانان المپیک
۹/۵۰	اقتصاد/ سواد اقتصادی
۱۲/۴۰	ایران: ایران امروز
۱۶/۱۵	قرآن: افق/ ویژه دهه فجر، پیگیری مطالبات قرآنی
۱۷	جوان: خط آزاد/ برنامه‌ای عصرگاهی که رفتارهای اجتماعی را از نگاه طنز واکاری کرده و خبرهای روز را به چالش می‌کشد. اخبار روز پیش‌بینی هوا/ کسب وکار در فصل سرما/ فداکارترین عضو خانواده شما کیه؟